

QUROQ TEXNIKASIDAN FOYDALANIB AYOLLAR ZAMONAVIY USTKI KIYIMLARI DIZAYN LOYIHALARI

Turabayev Shavkatjon Usmonjonovich

Namangan muhandislik- texnologiya instituti "Dizayn" kafedراسi assistenti

E-mail: shavkatjontoraboyev@gmail.com

Annotatsiya: Ushbu maqolada amaliy san'atlarimmizning bir turi sanalغان hunarmandchilikning quroq texnikasidan zamonaviy libos to'plamlari yaratildi.

Kalit so'zlar: Quroq, hunarmandchilik, choklar, matolar, san'at asari.

Аннотация: В данной статье современные коллекции одежды созданы из сухих техник рукоделия, которые считаются видом нашего прикладного искусства.

Ключевые слова: Курак, ремесла, стежки, ткани, художественные работы

Abstract: In this article, modern clothing collections were created from the dry techniques of handicrafts, which are considered a type of our applied arts.

Keyword: Quroq, crafts, stitches, fabrics, artwork

Amaliy hunarmandchilikning o'ziga xos bir yo'nalishlaridan biri bo'lgan quroq texnikasi - tarixda matolar tanqisligidan kelib chiqqan bo'lsa-da, yillarmobaynida rivojlanib bordi. Bugungi kunda quroq texnikasining juda ham ko'plab turlarini uchratishimiz mumkin. Ular malakali dizaynerlar va ko'ngilli quroqtikuvchilar tomonidan yaratilmoqda. Zamonaviy moda olamida ham quroq texnikasi aktual mavzulardan biridir. Aynan quroq texnikasida har qanday matoturlari va qoldiqlarini ishlatgan holda bejirim yahlit mato yaratish mumkin. Bu esa qoldiq matolarning chiqitga chiqishi kabi muammolarni hal qiladi va bu kiyim ishlab chiqaruvchilar uchun arzonga tushadi [1].

Kuzgi va qishki mashhur berdlar MOSKINO, PRADA, FENDI dizaynerlari aynan quroq texnikasidan foydalanilganligi o'rganildi va quroq texnikasini yaqqolnamoyon qilish maqsadida uni ustki kiyimlarda qo'llanildi. Ustki kiyimlar zamonaviy moda yo'nalishi asosida MAX MARA, VERCHACE, GUCCI kabi brendlarning bichimlaridan ilhomlangan holda to'g'ri to'rtburchak, trapetsiyashakllarida bo'ldi. Ijodiy manbani izlanish jarayonida quroq texnikasiga o'xshashakril va masla bo'yoqlarida ishlangan tasviriy san'at asarlaridan, zamonaviy modatendensiyalaridagi yorqin ranglar koloritidan va siluetlaridan foydalanildi. Quroq texnikasini tikishda adras matolaridan foydalanildi chunki, ulardagi rang barangnaqshlar tasviriy san'at asarlari bilan uyg'unlashib ajoyib uy'unlikdagi quroqslubini yaratdi. Quroq texnikasining ornamentlari uchburchak, to'rtburchak, shakllarda va turli o'simliklar va gullar shakllarida applikasiya

texnikasida tikildi. Bo'lakchlar bir-biriga mashinaning zig-zag choklari yordamida ulab chiqildi. Natijada, juda ham ajoyib va bejirim fakturaga ega bo'lgan quroq texnikasiningna'munalari paydo bo'ldi va ustki kiyim plashlarning har hil qismlarida qo'llanildi. Quroq texnikasini tasviriy san'at asarlari bilan uyg'unlashtirishdabo'zbek milliy matolari bo'lgan adras matolaridan foydalanish maqsadga muvofiq bo'ladi. Chunki milliy matolardagi rang-baranglik quroq texnikasini tasviriy san'at asarlari bilan uyg'unlashtirilganda ularda bejirim ranglar gammasini yaratadi. Dunyoning ko'plab dizaynerlari bu texnika asosida bejirim kolleksiyalarni yaratmoqdalar. Masalan, o'tgan 2013-2014-yillarda **Fendi** brendining dizayneri Karl Lagerfeld ajoyib va chiroyli bo'lgan modellarni yaratdi. U turli xil rang va uzunlikdagi mo'ynalardan foydalandi.

1-rasm. Quroq texnikasida mo'ynali ustki kiyimlar kolleksiyalari kuz-qish 2013-2014 Fendi

Shuningdek Sergey Grinko, Jean Paul Gaultier, Valentin Yudashkin kabi taniqli dizaynerlar ham o'z ishlarida quroq texnikasidan foydalangan xolda ko'rkam liboslar to'plamini yaratishdi[2].

**2-rasm. Kuz-qish 2013-2014
quroq texnikasidagicharmvamo`ynalikolleksiyalar**

Pradaning 2015-yilgi kolleksiyasida ham quroq texnikasidan foydalanib turli matolar va naqshli bo`laklardan iborat ko`ylaklar va ustki kiyimlar yaratildi [3].

**3-rasm. Prada brendining 2015-yildagi quroq texnikasidan foydalangan
kolleksiyasi**

Yana bir taniqli o`zbek brendi hisoblangan KANISHKA ning kolleksiyalarida ham quroq texnikasidan keng foydalaniladi. U turli tuman jun va charm matolardan foydalanib quroq texnikasida yangi fakturalarni hosil qilgan holda ustki kiyimlar va boshqa turdagi liboslarni yaratadi [4].

4-rasm. Kanishka brendining 2016-yildagi liboslari

Yosh dizaynerlardan biri bo`lgan Rasulova Ruxsora ham 2015 yilda Milliy libos festivalida plashofka va xon atlas matolarini qo`llagan holda yosh ayollar liboslari kolleksiyasini yaratdi.

5-rasm. Rasulova Ruxsoraning liboslar to`plami

6 rasm- Loyihalangan model na'munasi.

Model eskizi baxor va yoz mavsumlarida kiyishni tavsiya qilaman. Tanlangan model uchun jinsilik mato tavsiya etiladi. Bu uning bahor-yoz mavsumida ham kiyish imkonini beradi. Gigiyenik jihatdan havo o`tkazuvchan, namlikni o`ziga yaxshi oladi. Estetik jihati bu modelning yorqinligi va har qanday yosh ayollarimiz uchun bu mos keladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. U. F. Abdurahimovna. Kostyum kompozitsiyasi asoslari. Toshkent.2014
2. Nodel Chapman and Judith Cheek. "Creative fashion drawing".
3. Г.И.Каримова, ААХакимов. "Прикладное искусство Узбекистана". - Ташкент 2010г.
4. Adolat Imomova. "Moziydan sado" jurnali." Quroq – qiyqim tikish san'ati"
5. X.X.Kamilova, N.K.Hamrayeva "Tikuv buyumlarini konstruksiyalash". – Cho`lpon nomidagi nashriyot-matbaa ijodiy uyi. 2011y
6. KimRitter. "Pechvork quilting". Москва-2007год.
7. Q.M.Abdullayeva. Tikuv buyumlarini loyixalash va modellashtirish asoslari. T-O`zbekiston yozuvchilar uyushmasi Adabiyot jamg`armasi. 2006 yil